

Aandachtspunten voor stimuleringsbeleid biologische landbouw

De Nederlandse landbouw is hard op zoek naar invulling van vormen van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Boeren en tuinders zoeken naar nieuwe manieren van produceren die dier, natuur- en milieuvriendelijker zijn en een beter imago bij de consument hebben. Deze oplossingen moeten tevens bedrijfszekerheid garanderen bij toenemende internationale concurrentie.

Dankzij het pionieren van een groeiende groep ondernemers is de biologische landbouw al ver gevorderd met een goede invulling van duurzame landbouw. De biologische land- en tuinbouwsector produceert op economisch en ecologische gezonde wijze voedsel binnen een internationaal concurrerende markt. De inkomsten bij de huidige biologische bedrijven zijn gemiddeld iets hoger dan bij niet-biologische collega's en vergelijkbaar met de gangbare land- en tuinbouw exportgericht.

Om de brede maatschappelijke voordelen van de biologische landbouw op terreinen als natuur, diervriendelijkheid, terugdringing van ongewenste middelen en goed voedsel verder te versterken blijft ondersteuning vanuit overheidswege de komende jaren noodzakelijk. Initiatieven van voorlopers in duurzame ontwikkelingen kunnen daarmee gemeengoed worden.

Platform Biologica pleit voor ondersteuning van de biologische landbouw door de overheid op de volgende terreinen.

1. Ondersteuning bij omschakeling en uitbreiding

Een boer zal alleen omschakelen als hij of zij een duidelijke markt ziet en vertrouwen heeft in de biologische landbouw, en niet vanwege overheidssteun. Het is ook zeker niet zo dat de biologische sector afhankelijk is van subsidies. Wel kan de overheid bedrijven helpen snel optimaal te draaien door steun te verlenen gedurende de moeilijke eerste jaren van omschakeling. Wij pleiten voor:

- **Voortzetting en aanpassing van de Regeling Stimulering Biologische Productiemethoden (RSPB)**, die dit jaar voor het laatst open gaat. Het feit dat volwassen biologische bedrijven het gemiddeld bedrijfseconomisch goed doen, neemt niet weg dat de omschakelingsjaren een zware last zijn. Hoge investeringen en een lagere opbrengst worden nog niet gecompenseerd door een biologische meerprijs. Daarom maken alle EU-landen al jaren gebruik van

de mogelijkheid om Europese subsidies te verstrekken aan boeren in de omschakelperiode (met co-financiering uit lidstaten).

De Commissie Beckers¹, met brede vertegenwoordiging uit bedrijfsleven, financiële wereld, boerenorganisaties, enz., heeft begin 2000 aangegeven dat een goede omschakelingsregeling onmisbaar is. Een minimale eerste stap zou zijn het openhouden van de regeling tot 31 december. Zo kan de landelijke consumenten campagne dat in september 2002 van start gaat ook zijn werking hebben op potentiële omschakelaars.

- **Nieuwe fiscale regelingen.** Ruim 38% van de begroting, oftewel f 106 miljoen, van de "Beleidsnota biologische landbouw 2001-2004" van LNV zou komen in de vorm van de Duurzame Ondernemingsaftrek (DOA). Nu de DOA er niet komt en waardevolle fiscale steun in de vorm van groenfinanciering wordt stopgezet zullen andere manieren moeten worden gevonden om deze toegezegde steun aan de sector alsnog te geven.
- **Investeringsregelingen.** Het succes van de opschaling van de biologische varkenshouderij geeft aan dat dergelijke steun, verbonden aan ketenafspraken, voor flinke doorbraken in de marktontwikkeling kan zorgen.
- **EU goedgekeurde middelen automatisch in Nederland toelaten.** De sector moet gebruik kunnen maken van het toch al zeer beperkte aantal gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong die de EU toelaat en die niet expliciet verboden zijn in Nederland om productie hier mogelijk te maken.

2. Betrouwbaarheid

Een betrouwbare productiemethode is een van dé pilaren van de biologische landbouw waarmee het vertrouwen van de consument is gewonnen en een blijvende, groeiende markt gecreëerd. Het blijvend waarborgen van die betrouwbaarheid vraagt om inbreng van de overheid. Wij pleiten voor:

- **Concurrentie in de controle** volgens het advies van de Commissie Beckers, om de kwaliteit-prijs verhouding te verbeteren
- **Gentech-vrije productie.** De biologische landbouw produceert zonder gentechologie en moet dat kunnen blijven doen. De commissie Terlouw stelt dat zelfs bij beperkte teelt in de open ruimte van genetische gemanipuleerde planten niet te voorkomen zou zijn in Nederland bij daarvan, hier moeten consequenties aan worden verbonden.

3. Aanvullende regelgeving

Ondanks alles wat al door de biologische sector is bereikt, valt er nog veel te leren en verbeteren. Ontwikkelingen in normering en regelgeving zullen steeds verder doorgaan. Wij pleiten voor:

- Een sterk **overleg orgaan**, gesteund door de expertise van sector werkgroepen, waarin partijen zitten die zich structureel bezighouden met biologische landbouw. De sector zelf weet als geen ander wat ze wil en kan

---

¹ Adviesgroep "Plan van Aanpak biologische landbouw 2001-2004", feb 2000.

bereiken. Wij verwachten dat de minister veel waarde zal toekennen aan uitspraken van dat orgaan.

- **Aanvullende regelgeving** op nationaal niveau moet mogelijk zijn zodat de ontwikkelingen in Nederland niet het slachtoffer worden van vaak zeer trage Europese discussies.
- Onderschrijving van **IFOAM² uitgangspunten en ondersteuning van betrokkenheid bij IFOAM**. Binnen IFOAM worden de internationale kaders opgesteld die toekomstige ontwikkelingen wereldwijd richting zullen geven. Actieve deelname aan de IFOAM en IFOAM accreditatie geeft Nederland de kans de toekomst mede te bepalen.

4. Onderzoek

- **Kennisontwikkeling blijven ondersteunen.** De afgelopen twee jaar is er een structurele verbetering bereikt in de steun vanuit LNV voor onderzoek expliciet gericht op biologische landbouw. Na daarvoor jarenlang een ondergeschoven kindje te zijn blijft deze gerichte wetenschappelijke aandacht nodig om de vele vragen waar de sector mee wordt geconfronteerd te kunnen beantwoorden.

In de eerste tien jaar van haar bestaan heeft Platform Biologica bewezen dat er een cruciale rol is weggelegd voor een onafhankelijke, overkoepelende organisatie die het algemeen belang van de biologische sector nastreeft. Zij zal zich blijven inzetten voor de verdere inhoudelijke groei, opschaling en promotie van deze maatschappelijke waardevolle sector.

Platform Biologica
september 2002

---

² International Federation of Organic Agriculture Movements